

STYREFORMER I EU
v/Europaudvalget
Landstingssalen
Fredag den 3. maj 2002

Claus Larsen-Jensen, formand for Folketingets Europaudvalg:
God eftermiddag.

Klokken er 13.05 og vi skal nu i gang med høringen om Kommissionens hvidbog om styreformer inden for Den Europæiske Union. Det er mig en fornøjelse at kunne byde alle deltagere velkomne, ikke mindst David O'Sullivan, generalsekretær i Kommissionens generalsekretariat i Bruxelles. Også en varm velkomst til Lars Grove Vejlstrop, medlem af kommunalrådet [i København], som repræsentant for regionsudvalget, samt til partiernes EU-ordførere, som senere vil deltage i debatten. Vi forventer ligeledes, at Bertel Haarder, den danske Europaminister, kommer omkring kl. 14.15.

Man kan faktisk sige at med denne offentlige høring, og med alle de offentlige høringer Europaudvalget afholder om grønbøger, hvidbøger, andre former for høringer, høringer om konventet, produktionen af informationsmateriale, det arbejde Folketingets EU-oplysning udfører, så yder vi en betragtelig del, som er i tråd med hvidbogen fremlagt af Europa-kommissionen.

Hvidbogens signaler er meget tydelige: alle beslutninger skal være gennemsigtige, mere demokratiske, mere åbne og på en måde, så det bliver tydeligt, at resultaterne er til fordel for landenes befolkninger. Det giver os faktisk en fordel for, hvad vi kan opnå selv i hver enkelt medlemsstat. For det andet skal der være en meget tydelig forbindelse mellem EU beslutninger og de nationale beslutningsprocesser i de nationale regeringer og i befolkningernes deltagelse på samme måde, som vi kender det med nationale politiske spørgsmål i de enkelte lande. Dette er nødvendigt, fordi EU politikker ikke længere hovedsagelig er udenrigspolitik men også indenrigspolitik. Det er ligeledes nødvendigt, hvis vi vil overvinde den frygt som mange mennesker har, nemlig at unionen ganske enkelt tager al suveræniteten fra landene og underminerer den nationale suveræniteten. Jeg tror at mange mennesker, ikke kun i Danmark men i mange andre lande, har en forestilling om, at EU er en trussel mod den nationale suveræniteten, kultur, sprog og demokrati, hvor det bliver overladt til bureaukrater langt væk fra deres hjemland at tage beslutninger, der ikke er gennemsigtige.

Uanset om man kan lide det eller ej, så er det sådan mange mennesker føler. Det sætter høje krav til EU institutionerne, men også til de nationale regeringer om, at vi bliver mere systematisk involveret i al beslutningstagning i Den Europæiske Union. Involvering fra de nationale regeringer, de regionale myndigheder, NGOerne på både nationalt og europæisk plan, og en naturlig arbejdsfordeling mellem de forskellige niveauer. Det er et spørgsmål om at demokratisere eller at parlamentariserer de beslutninger, som Den Europæiske Union tager.

Vi har været vant til at organisere det på nationalt plan, og vores opgave er nu at udvikle demokratiske måder, for grænseoverskridende samarbejde inden for Europas grænser, så vi får en demokratisk fordel af det, vi har på såvel nationalt som lokalt plan.

EU administrationen skal være åben, gennemsigtig, effektiv, ikke korrump og i det hele taget leve op til principperne om god styreform. Det står i kontrakten med EU institutionerne, og det skal i praksis vises med systemet. Vi hører for mange klager over, at det ikke er godt nok. Senest har vi hørt fra de ansøgerlande, der ønsker at komme med i Den Europæiske Union, at de nogle gange føler, at der er ubalance mellem de beslutninger, der tages af Den Europæiske Union og den virkelighed, de mærker i landene, når de modtager pengene for overgangsperioden.

Det skal også ses på den måde, EU lovgivning besluttet, udvikles og gennemføres. Kun således vil vi kunne få stærk opbakning fra befolkningerne i vore lande. Og hvis de meget fine mål og den nye stil, som Kommissionen nu forsøger at præsentere som en del af hvidbogen, skal nås, skal der være en bedre adgang til information og mere gennemsigtighed, og det er ikke nok kun at lave kosmetiske ændringer i administrationen. Der er et stort behov for en fundamental ændring af måden, hvorpå man forbereder beslutningsprocedurer i Europa-kommissionen.

Det er også det rette udtryk for respekt fra Den Europæiske Unions side for at vise, at Den Europæiske Union hovedsagelig er et samarbejde mellem forskellige lande, men med et stærkt integreret samarbejde på mange områder. Det er nødvendigt med stor respekt for den forskel, men den skal også kombineres med en effektiv evne til at tage beslutninger og handle i praksis for at gennemføre politikken. Og jeg mener, det er muligt at samle de forskellige mål på dette område.

Jeg tror, vi er nødt til at indse, at både politikere, det politiske system og organisationer i mange lande i øjeblikket, skal høres, og i mange tilfælde føler vore befolkninger, at de bliver stressede af beslutningstagerprocessen, fordi de føler, at der er en lille gruppe, som ønsker at få taget beslutninger så hurtigt, at de lader folket stå tilbage. Dette er også en af grundene til, at vi under Regeringskonferencen om Europas fremtid [The European Convention of Future IGC] i 2004 skal diskutere, hvordan vi bliver i stand til at sætte meget tydeligere mål, værdier og principper for Den Europæiske Union, og hvordan vi kan organisere arbejdet, så vi kan koncentrere Den Europæiske Unions samarbejde på de største og vigtigste områder og ikke for meget i detaljer.

Der er også behov for, at vi gør beslutningerne gennemsigtige gennem enklere og færre beslutningsmetoder. Det er også nødvendigt, at vi gør EU beslutningerne stærkere integreret i vore landes regeringer og civilbefolkningernes involvering på en naturlig måde – også på europæisk niveau. Jeg er godt klar over, det ikke er det, det handler om i denne hvidbog, men en del af hele diskussionen – men det skal føre til, at vi også fremover i Europa diskuterer, hvordan vi kan reducere antallet af beslutningsprocesser og -metoder. I dag har vi mere end 30. Vi er nødt til at få det sat ned, hvis vi vil gøre det gennemsigtigt og forståeligt for både politikere og vore befolkninger, så de kan forstå, hvorfor, hvordan og hvor beslutningerne bliver taget. Det er vi nødt til at se nærmere på. Vi er nødt til at se på spørgsmålet om flertalsafgørelse, og vi er også nødt til – og lad det være et forslag her – at Kommissionen arbejder på at få involveret Rådet, de nationale regeringer, Europa-parlamentet og de nationale regeringer parallelt, så vi i vore lande kan have samme udgangspunkt beslutningerne om den fremtidige lovgivning i Den Europæiske Union.

Det er ligeledes nødvendigt, at høringsprocessen bliver organiseret af Kommissionen, så Kommissionen naturligt involverer alle organisationer baseret i Europa, og at de bliver uddannet til at involvere deres nationale medlemsorganisationer, og at vi – som vi i øjeblikket gør i Danmark – får en procedure på samme måde i hvert enkelt land, hver gang vi skal tage vigtige beslutninger inden for Den Europæiske Union.

Det er helt tydeligt – og selv om det ikke er en del af hvidbogen, vil jeg benytte denne lejlighed til at pege på det – at den danske model om organisering af beslutning af europæiske politikker sikkert kunne bruges som inspiration til at udvikle hele deltagelsen på det nationale niveau i andre lande, fordi den giver os den fordel, at vore regeringer er meget bedre forberedt, fordi de kender alle argumenter fra alle vinkler i det politiske spektrum, de får alle oplysningerne fra organisationer og det civile samfund. Det betyder – når vi når frem til implementeringen – at det er meget lettere for os at gennemføre det, fordi vi alle sammen kender det, og derfor ikke påbegynder en ny debat.

Denne model er blevet kopieret af Sverige, Finland, Letland og Slovenien, og mange lande har vist stor interesse for at kopiere den. Jeg tror, at grunden til denne diskussion er, at hvis vi ikke får integreret hele lovgivningsproceduren i det arbejde, der foregår i de nationale regeringer, vil vi ikke kunne få vore befolkningers støtte.

Så lad mig som en afsluttende bemærkning, gøre opmærksom på, at vi fra dansk side vil gøre alt, hvad der står i vores magt i konventets debatten om hvidbogen, og at regeringskonferencen prøver at fremkomme med en masse idéer om mere åbenhed, mere gennemsigtighed, mere demokrati og mere jordnære forslag om, hvordan vi skal organisere dette på en måde, som ligner den, vi bruger for at integrere de politiske processer og debatter i vore lande.

Hermed er det mig endnu en gang en fornøjelse at byde Jer alle sammen velkomne, og jeg vil nu give ordet til David O'Sullivan, generalsekretær fra Kommissionens generalsekretariat.

Værsgo!

David O'Sullivan, generalsekretær, Kommissionens generalsekretariat:

Hr. Formand, mine damer og herrer, mange tak for disse velkomstord, og mange tak for denne mulighed for at tale til dette meget kendte udvalg.

I sine bemærkninger nævnte Formanden, at dette kunne blive en model for andre medlemsstater, og det tror jeg, det vil. Jeg har selvfølgelig mine forbehold, fordi graden af undersøgelse, som dette udvalg undrekaster de danske politikere, er velkendt i Bruxelles. Vi har ofte hørt danske embedsmænd eller ministre sige "åh nej, Europaudvalget vil ikke lade mig gøre det", så jeg er ret forbløffet over, at jeg i dag selv er offer for den gransken, og jeg håber ikke, jeg vil svigte hele Den Europæiske Union.

Jeg takker også for den venlighed, at I lader mig tale på engelsk. Jeg beklager, at jeg ikke er i stand til at tale Jeres modersmål, og jeg takker for den tolerance, I viser mig, ved at gå med til at gennemføre debatten på et sprog, som ikke er Jeres modersmål. Et af de problemer vi har i Europa, er netop at finde et fælles sprog, som vi kan kommunikere på, men jeg anerkender, at alle I, der er til stede her i dag, gør sig den ulejlighed at komme mig mere i møde, end jeg er i stand til at komme Jer i møde.

Når vi ser på situationen i Europa, uanset om man er meget kritiske over for Den Europæiske Unions arbejde, som nogle personer i dette lokale vil være, eller de som mig er en stærk tilhænger af det nødvendige i europæisk samarbejde og føderale strukturer på europæisk plan, så er der sikkert én ting, vi alle kan blive enige om, og det er, at vi har et kommunikationsproblem og kontakt til vore borgere. Vi ser selve manifesteringen på mange forskellige måder – en vigtigt indikation er det

relativt lave resultat, ved Europa-parlamentets valg, skønt dette skal relativiseres, når man ser på, hvad der giver et højt resultat, f.eks. ved de amerikanske præsidentvalg. Vi har ved flere tilfælde oplevet det ved danske afstemninger, senest i forbindelse med euro-afstemningen. I Irland har vi haft en afstemning om Nice-traktaten, som ikke var succesfuld, og der er også andre eksempler på utilfredshed med den europæiske proces blandt vore borgere.

Og dog er dette et paradoks. For vi har aldrig haft en højere grad af integration, end vi har i øjeblikket. Vi har aldrig haft flere fordele fra den integration, end vi har på nuværende tidspunkt. Og sjovt nok – i hvert fald hvis vi tror på meningsmålinger – vil vore borgere faktisk have mere Europa på mange områder. F.eks. på området for tværnational bekæmpelse af kriminalitet, håndtering af immigrationsproblemet og håndtering af international sikkerhed. På den ene side virker det som om, borgerne giver udtryk for, at de vil have Europa skal være mere til stede, og at de vil have Europa til at tale med mere samlet stemme, og alligevel synes de i realiteten ret utilfredse med de institutioner og mekanismer, der er blevet nedsat for at opnå dette.

Hvordan forklarer vi dette? Jeg vil mene, der er tre grunde:

1) Den ene er generelt sociologisk, nemlig at der er en stigende fremmedgørelse af vore demokratiske institutioner generelt. Den entusiasme, med hvilken Bruxelles betragtes af Europas borgere, afspejles kun af den entusiasme med hvilken Washington betragtes af USA's borgere, eller Berlin af Forbundsrepublikkens borgere. Vi ser faldende deltagelse i mange af vore demokratiske processer i hele Europa. Behøver jeg nævne de nuværende begivenheder i Frankrig? Eller hvis jeg tager Nice-afstemningen i Irland med en deltagelsesprocent på 35 – man befinder sig i en situation, hvor man må overveje, om sådan et resultat faktisk er helt demokratisk repræsentativt. Så der er et generelt desillusioneringsproblem med vore politiske institutioner, som ikke udelukkende er et europæisk fænomen, men et verdensomspændende fænomen. Og jeg tror, at de af os, der går ind for demokrati, vil være naive, hvis vi ikke er opmærksomme på dette problem og anser det som noget, vi er nødt til at tænke over. Derfor er europæiske institutioner bestemt ikke undtaget fra denne generelle trend.

2) Men jeg mener, de europæiske institutioner har nogle specifikke karakteristika, som også medvirker til problemet. Det er rigtigt, at de europæiske institutioner stort set har været uigennemsigtige. Opbygningen af Europa bag lukkede døre.

Der var sandsynligvis meget gode grunde til at gøre dette i midten af 1950'erne. Hvis vi går tilbage i tiden og ser på, at de grundlæggende fædre af det, der i dag er Den Europæiske Union, prøvede at overtale befolkninger, der netop var kommet gennem to bitre og blodige krige i Europa, til at sætte sig ned og binde deres fremtid sammen – dette var måske ikke noget, man ønskede at sende til for mange folkeafstemninger. Dette var måske noget, man var nødt til at gøre på en lidt indirekte måde. Jeg vil ikke dømme de folk for hårdt, der tog de beslutninger dengang. Det har været til vores fordel. Men jeg tror også, vi kan sige, at hvad der var rigtigt dengang ikke nødvendigvis er rigtig i dag, og at institutionerne, der blev oprettet, skal tilpasse sig og tage de stigende krav om gennemsigtighed, ansvarlighed og demokrati, som ordstyreren har nævnt, med i betragtning.

3) For det tredje, så tror jeg på forbindelse til Den Europæiske Union. At der er en forklaringsfordel på nationalt plan. Ikke en oplysende fordel – en forklarende fordel. Jeg mener, at der for længe har været en tendens for de nationale politikere til at præsentere de positive sider af europæisk integration som et resultat af deres involvering i Bruxelles, og de negative sider er udelukkende

blevet fundet på af personer som mig selv, der er dømt til at lægge ekstra byrder på Europas befolkninger eller at skabe yderligere komplikationer for deres nationale demokratier. Hvorimod – uanset Kommissionens institutionelle rolle – beslutningerne, der bliver taget i Bruxelles, bliver taget af valgte ministre, der sidder omkring et bord, og intet kan aftales uden deres godkendelse.

Vi har også et Europaparlament, som giver ekstra demokratisk sikkerhed. Og jeg mener, at vi nogle gange ikke har haft held til at forklare befolkningerne, hvad der er de reelle fordele ved medlemskab af Den Europæiske Union for vore enkelte lande.

Dette er måske fordi, det ikke nødvendigvis er i en national politikers interesse at gøre for meget opmærksom på dette. Men i en kommende debat med konventet, med regeringskonferencen og forhåbentlig omkring hvidbogen om styreformer, mener jeg, at vi skal have en meget ærlig debat omkring, hvad grænserne for national suverænitet er. Hvilke ting vi skal gøre sammen, fordi vi ikke kan udføre dem ordentligt som individuelle medlemsstater. Og hvordan vi organiserer os, så de ting, vi udfører sammen underkastes de principper, som formanden allerede har nævnt, om gennemsigtighed, ansvarlighed og demokratisk legitimitet.

Udfordringen er at identificere hvilke ting, vi ikke længere kan udføre på nationalt plan, men må udføre sammen, og hvordan vi sikrer os, at de demokratiske principper, som betyder meget på nationalt plan, bliver beskyttet ved kontrol af de ting, som vi gør gennem forenet suverænitet.

Så hvordan håndterer vi dette problem? En måde er selvfølgelig at sørge for forfatningsmæssig ændring. Det er den vej, vi har fulgt i Europa, siden Den Fælles Akt i midten af 1980'erne, og vi har haft et antal regeringskonferencer, succesfulde traktatændringer og institutionel tilpasning.

Dette har måske snarere gjort ting mere end mindre besværlige, og med hver succesfuld traktatændring har forståelsen af vore traktater og vores forfatningsmæssige situation mindsket snarere end øget. Ikke bevidst men ganske enkelt på grund af de uundgåelige kompromiser og aftaler, der var nødvendige for at få aftalen i hus.

Efter min mening nåede dette det laveste punkt ved mødet i Nice og Nice-traktaten, og jeg tror også, at de tilstedeværende statsoverhoveder og regeringer følte, at dette ikke kunne fortsætte – vi var nødt til at finde nye indgange til institutionelle forandringer. Derfor er vi blevet enige om at nedsætte konventet, hvilket er en meget nyskabende måde af behandle spørgsmålene om regeringskonferencerne, med andre ord i stedet for at have diplomater og regeringsministre med ved lukkede forhandlinger, forbereder vi dette med en åben offentlig tilgængelig debat om problemets parametre og de mulige løsninger. Og forhåbentlig vil denne debat føre til en regeringskonferencer med kvalitet, måske mere åben og tilgængelig end tidligere regeringskonference, og som fører til institutionel ændring, der vil gå i den retning, vi mener er nødvendig for at gøre traktaterne mere tilgængelige, enklere og som afspejler nogle af bekymringerne omkring demokrati, ansvarlighed og gennemsigtighed.

Men selvom dette lykkes, så vil det først bære frugt i løbet af 2004 og blive gennemført i løbet af 2006-07. I mellemtiden skal vi igennem fire år, og dette er et af punkterne i hvidbogen om styreformer. Kommissionens synspunkt er, at vi naturligvis har brug for forfatningsmæssige og institutionelle ændringer. Vi har store forventninger til konventet, og vi har store forventninger til regeringskonferencen, men vi anerkender også, at der er mange ting i vejen med måden, vore institutioner arbejder på i dag, som kan forbedres uden traktatændring. Vi skal ikke nødvendigvis

vende traktaterne på hovedet for at få systemet til at fungere bedre. For at gøre systemet mere gennemsigtigt, mere tilgængeligt og mere ansvarligt. Og det er det, hvidbogen om styreformer vil forsøge at opnå. Det drejer sig om fire hovedemner: bedre involvering, forbedre politikkers bestemmelser og aflevering, Europas tilskud til global styring og reformering af politikker og institutioner.

Hvad mener vi med den første overskrift – bedre involvering? Vi siger, at vi er nødt til at rådføre os med interessegrupper, før Kommissionen laver forslag, mere systematisk og mere gennemsigtigt. Jeg mener, at Kommissionen allerede nu rådfører sig meget bredt med interessegrupper, men jeg mener også, at vi har ikke haft held til at gøre det systematisk nok, så enhver, der er interesseret i et politikområde, let kan finde ud af, om Kommissionen overvejer at fremlægge et forslag, og hvordan interessegruppen kan give dens input til forslaget. Brugen af moderne teknologi og Internettet vil selvfølgelig gøre dette meget lettere, men vi er nødt til at komme med en række forslag til, hvordan samråd gøres mere tilgængelig og let for personer, hvis de ikke er direkte implicerede, men stadig mener de har noget sige. Specialistgrupperne har allerede i mange år haft denne tilgang, og vi skal udvide den. Vi skal gøre tilgangen mere gennemsigtig ved, at vi skal forklare bedre, hvem vi lytter til, og hvilke grupper idéer vi tog med i overvejelserne af forslaget, og hvilke grupper idéer vi *ikke* tog med i overvejelserne og hvorfor. På nuværende tidspunkt fremsender mange mennesker meningstilkendegivelser til Kommissionen omkring lovgivning eller forslag, men det er aldrig helt tydeligt, hvornår de ser det endelige produkt, som for øvrigt stadig er et udkast, der skal vedtages af Ministerrådet og Parlamentet. Når de så ser det færdige produkt fra Kommissionen, siger de ofte, “ja, jeg ved ikke, hvad der skete med min idé – hvorfor blev den ikke brugt”. Vi bør vedlægge hvert forslag en tydelig forklaring på, hvad vi har taget med, og hvad vi ikke har taget med og hvorfor.

I den forbindelse er vi også nødt til at forbedre vores dialog med civilbefolkningen, med NGOerne og med de regionale regeringer. Med hensyn til NGOerne er det helt klart, at det er et spørgsmål om repræsentativt demokrati. Vi hævder ikke, at NGOer er en erstatning for repræsentativt demokrati – tværtimod. Og repræsentativt demokrati træder ind på det stadium, hvor forslag fremlægges for Rådet og Parlamentet. Det er, hvor demokratisk valgte repræsentanter for Europas befolkninger vil kommentere det, Kommissionen fremlægger. Men vi tror, at man kan opnå megen fremgang, hvis Kommissionen har systematisk kontakt med civilbefolkningen omkring idéer og forslag for bedre at forstå, hvordan disse vil blive modtaget, og i hvilket omfang de vil svare til de reelle bekymringer i vort samfund.

På samme måde er det for regionale myndigheder tydeligt, at vi ikke ønsker at omgå de forfatningsmæssige strukturer i medlemsstaterne. Vi foreslår ikke, at vi ville springe til Berlin for at tale med “långiveren”, medmindre dette var aftalt. På den anden side, når det kommer til gennemførelsen af meget af vores lovgivning, så er det tydeligt, at dette ofte varetages af regionale eller under-regionale myndigheder, som meget ofte er dem, der håndterer de direkte konsekvenser af europæisk lovgivning. Hvorfor kan vi ikke få forståelse for og aftaler med disse grupper om, hvordan lovgivning gennemføres og iværksættes i praksis?

Under overskriften forbedring af politikker og levering af forordninger ønsker vi for det første at systematisere begrebet indvirkningsanalyse, samt forpligte os til at sørge for at vore forslag har indvirkningsanalyser med, hvor dette er passende. To spørgsmål melder sig: Hvad mener jeg med, hvor det er passende, og hvad mener jeg med indvirkningsanalyser.

Med passende mener jeg forslag med stor indvirkning. Vi vil foreslå at screene alle vore forslag og derefter beslutte, hvilke af disse der vil have en stor indvirkning, og hvilke der fortjener en stor indvirkningsanalyse. Jeg tror ikke, at vi skal gøre dette ved hvert forslag, men vi skal gøre det ved de forslag, der kan forventes at have en stor indvirkning på den økonomiske og sociale struktur i Europa.

Hvilken *slags* indvirkningsanalyse? Dette bør grundlæggende være en stadig udvikling af indvirkningsanalyserne. Det bør tage de økonomiske, sociale og miljømæssige aspekter af ethvert stillet forslag i betragtning. Det er helt klart, at det økonomiske aspekt vil veje tungere i nogle sager, mens det i andre sager vil være det miljømæssige eller sociale, der har tungest vægt, men det ville kræve, at vi forklarer den potentielle indvirkning på de områder – økonomi, social og miljø.

En anden ting, vi ønsker at undersøge i denne forbindelse, er brugen af alternativer til lovgivning. Vi har allerede en model til dette – som I kender godt i Danmark – på arbejdsmarkedet, hvor det er muligt for sociale partnere på europæiske plan at indgå aftaler. Vi mener, dette er noget, vi kan udvide til også at gælde andre områder inden for selvbestemmelse eller bestemmelse i fællesskab for at undgå at skulle nedsætte tunge lovgivende instrumenter, hvor alternative former for bestemmelse kan bruges. Jeg prøver ikke at skjule, at vi har nogle problemer med vore kollegaer i Europa-Parlamentet, som til en hvis grad frygter, at dette vil underminere deres lovgivningsmæssige rolle, og vi skal finde måder, hvorpå vi kan sikre os at den lovgivende magt har overblik over brugen af disse andre instrumenter. Vi arbejder på at finde ud af, hvordan dette kan lade sig gøre.

Endelig ønsker vi at decentralisere gennemførelsen af de europæiske politikker. Vi ønsker i allerhøjeste grad at undgå, at tingene er for tungt centraliseret i Bruxelles. Dette vil være en stigende nødvendighed i lyset af udvidelsen, hvor det ganske enkelt ikke vil være fysisk muligt for Kommissionen i Bruxelles at overvåge gennemførelsen af politikker i 25 medlemsstater fra Irland til Estland og fra Finland til Malta med fem hundrede millioner borgere. Vi er nødt til at finde nye måder, hvorpå vi kan forene behovet for fælles europæiske standarder med overvågning af gennemførelsen på nationalt eller endog regionalt eller lokalt plan.

I forbindelse med global styring tror vi – og jeg mener, det er et vigtigt punkt – at opbygningen af integration på europæisk plan kun er en del af en proces af at skabe global styring gennem udviklingen af multilaterale institutioner. De problemer, vi står over for i Europa i dag, er de problemer, vi vil stå over for på globalt plan i morgen – eller som vi måske allerede i dag har på globalt plan. Jeg kan blot nævnte miljø som et eksempel. Jeg tror, at det europæiske perspektiv på disse områder er, at vi ønsker at se udviklingen af stærke multilaterale institutioner, og Den Europæiske Union bør bidrage til processen på en konstruktiv måde.

Endelig er der reformeringen af politikker og institutioner – vi mener, at alle de europæiske institutioner bør se grundigt på, hvordan de arbejder og handler. Kommissionen har igangsat et enestående reformprogram af sine interne arbejder. I ved alle, at Javier Solana, Rådets generalsekretær og højststående FUSP-repræsentant, har foreslået ændringer i Rådets arbejdsformer, som vil blive diskuteret på topmødet i Sevilla i juni, og Parlamentet (Richard Corbett) også ser på sine interne arbejdsgange.

Vi mener, det er meget vigtigt, at vi hele tiden husker på, at Europas borgere ikke skelner ret meget mellem Kommissionen og Parlamentet

[BÅND 1 SIDE 1 LØBER UD – START PÅ BÅND 1 SIDE 2]

Dette er vigtige forskelle for os i Bruxelles, og vi bruger meget tid og energi på at sørge for, at disse forskelle bliver større. I sidste ende bedømmes maskinen – hvis jeg må kalde den det – i Bruxelles på sine slutresultater, som borgerne ser dem. Og vi har en fælles interesse i at få disse institutioner til at fungere bedre, være mere effektive og mest af alt samarbejde mere for at kunne opnå et bedre slutprodukt til borgeren.

Så dette er idéerne, der er indeholdt i hvidbogen, og som vi vil forfølge. Jeg er klar over, at dette ikke er lige så sexet som en konvention om fremtidens Europa eller omskrive europæisk forfatning. Hvis vi skal være helt ærlige, så er noget af det kedeligt, men det betyder ikke, det ikke er vigtigt. Og det betyder ikke, at det ikke berører kernen i nogle af de punkter, som formanden har nævnt, om virkelig at give gennemsigtighed, ansvarlighed og demokratisk legitimitet. Og hvis jeg må sige det, med al respekt for konventet – og jeg vil godt understrege, at vi har de største ambitioner for konventet – er det nogen gange lettere at tale om helt at genopbygge verden, end det er at smøge ærmerne op og få verden, som vi kender den, til at fungere. Vi mener, at vi skal gøre begge dele, og det vil jeg godt understrege. Men vi er også nødt til at gøre den del, der handler om at få vore eksisterende institutioner og mekanismer til at fungere bedre, og det er i virkeligheden det, hvidbogen handler om.

Vi er i gang med en rådgivende proces. Jeg kan ikke sige, at denne rådgivende proces direkte har vendt op og ned på verden. Entusiasmen har været større nogle steder end andre. Jeg må sige, at Danmark har ydet et meget konstruktivt bidrag. Den amerikanske regering har ydet et meget, meget spændende bidrag, specielt på området omkring gennemsigtighed af rådgivning i forbindelse med forordninger. Men et skuffende antal af vore andre medlemsstater har ikke bidraget overhovedet, hvilket viser, at der er forskellige meninger om den relative vigtighed af disse emner.

Vi er dog ved at undersøge disse, og ved udgangen af året vil vi præsentere vores konklusion fra den rådgivende proces, og hvordan vi mener dette kan komme videre. I mellemtiden vil vi allerede i begyndelsen af juni præsentere en pakke om bedre forordninger, der handler om de emner, jeg netop har nævnt nemlig mere systematisk samråd og vurdering af indvirkningen, samt hvordan europæisk lovgivning bliver forenklet og strømlinet. Så vi vil allerede gå videre på dette område, før samrådsperioden er afsluttet, fordi vi allerede har gennemgået disse emner én gang.

Dette er, mine damer og herrer, kort fortalt, hvad jeg vil sige om hvidbogen i dag. Jeg er naturligvis meget interesseret i at høre, hvad udvalgsmedlemmerne har at sige og i at besvare alle spørgsmål eller gå ind i en dialog.

Hvis jeg må, vil jeg blot vende tilbage til det, jeg nævnte i begyndelsen, nemlig vigtigheden af forklaring på nationalt plan. Jeg synes, at det, Danmark har gjort i denne henseende, er beundringsværdigt. Jeg ved, at man i Irland efter afstemningen om Nice-traktaten seriøst overvejer at kopiere netop Jeres mål af parlamentarisk gransken, og jeg mener, at det er meget vigtigt, at vi har passende, parlamentarisk gransken i medlemsstaterne af, hvad der sker i Bruxelles. Og i den forbindelse er det arbejde, Jeres udvalg udfører, meget berømmet.

Men lad mig understrege, at jeg ikke mener, det er nok for bedre at kunne forklare fordelene ved at være medlem af Den Europæiske Union for den offentlige mening. Den desillusion, vi er vidne til i Europa med institutioner på både nationalt og europæisk plan, kan være meget farligt, og vi har

ganske enkelt brug for en fælles indsats for at forklare, hvorfor vi i Europa er dømt til at arbejde sammen, hvorfor vi er dømt til at lave strukturer af fælles samarbejde og handling på grund af vores historie, på grund af kontinentets størrelse, og på grund af udviklingerne på globalt plan. Så spørgsmålet er ikke, om vi har en europæisk union, eller om vi har integration. Spørgsmålet er hvordan vi gør hvad, og først og fremmest hvordan vi sørger for, at de mekanismer, vi iværksætter, garanterer os det demokrati, ansvarlighed, retsprincip og demokratisk legitimitet, som vi forventer på nationalt plan, og som bør eksistere på de områder, hvor vi samarbejder på europæisk plan. Det anerkender jeg i sidste ende er konventets udfordring. Det er en vigtig udfordring, men det er også en udfordring, som vi hverken bør gøre bag lukkede døre i Bruxelles eller i konventet i Bruxelles. Det bør være en aktiv debat i hele Europa, fordi der er vores fælles fremtid, der står på spil.

Mange tak.

Claus Larsen-Jensen, formand for Folketingets Europaudvalg:

Mange tak for dit første indlæg her. Blot en enkelt bemærkning når man ser på al den information, man kan få via Internettet, herunder også det vi producerer i vort udmærkede informationskontor i Folketingets Europaudvalg om EU spørgsmål. Problemet er, at det nok er for meget, og hvordan kan vi i fællesskab forsøge at forklare borgerne, hvad Europa handler om, og prøve at skabe overblik – det er nok en af hovedopgaverne i fremtiden.

Men vi går til næste punkt på dagsordenen. Som indledning har vi Lars Grove Vejstrup, som repræsenterer det regionale udvalg. Og lad mig til David O'Sullivan's oplysning sige, at vi har organiseret det sådan, at vi har regelmæssige møder mellem Folketingets Europaudvalg, repræsentanter fra regionsudvalg og også fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg, og jeg tror – og jeg ved, det også gælder for de kommunale og amtsvalgte i Danmark – at det er meget nyttigt, for når vi udtænker Lissabon-processen om uddannelse og sociale anliggender, beskæftigelse, osv., så er vi meget tæt på, hvordan tingene i praksis bliver gennemført i Danmark, og vi har brug for at få en reaktion fra de mennesker, der har det praktiske ansvar i hverdagen. Det er derfor meget vigtigt for os, at de er integreret i debatten, ikke kun om hvidbogen, men også om hvordan fremtidens Europa skal organiseres.

Og dermed vil jeg give Lars Grove Vejstrup fra regionsudvalget ordet.

Lars Grove Vejstrup, regionsudvalget:

Tak. Formand, mine damer og herrer, tak for initiativet og invitationen til at komme her i dag.

Jeg er byrådsmedlem i Sydthy og medlem af regionsudvalget på vegne af den lokale, danske regering. Jeg er her som stedfortræder for Henning Jensen, der er formand for Den Internationale Komité i den lokale, danske regering. Han hilser mange gange, men er desværre forhindret i at være her, da han skal deltage ved en begravelse i sin hjemby i dag.

Siden underskrivelsen af Den Fælles Europæiske Akt og Maastricht-traktaten er interessen for EU steget i de lokale og regionale myndigheder i Danmark og i andre EU medlemsstater. Det er ikke nok endnu, men interessen er stigende. Den største årsag er, at de lokale myndigheder ofte er ansvarlige for den praktiske gennemførelse af EU lovgivning på forskellige områder, f.eks. regionalpolitik, miljøpolitik, offentlig licitation og sociale anliggender.

I lyset af dette anser lokale og regionale myndigheder i Europa, at hvidbogen om styreformer er meget vigtig, og derfor følger vi udviklingen af hvidbogen meget tæt i regionsudvalget.

Jeg vil gerne starte med at sige, at de lokale og regionale myndigheder i Danmark generelt er tilfredse med Europakommissionens hvidbog om styreformer. Vi synes, det er vigtigt, at forslag til hvidbøger kan foregå inden for de eksisterende europæiske traktater. Der er naturligvis nogle områder, som vi mener har større indvirkning på de lokale og regionale myndigheder end andre, specielt i Danmark hvor vi ikke er helhjertede medlemmer. De områder, vi anser for vigtigste, er, at de lokale og regionale myndigheder ofte oplever, at beslutningsprocessen *ikke* bliver taget med i overvejelserne ved udarbejdelse af forslag til EU lovgivning. I hvert fald ikke i den indledende fase.

De nuværende arbejdsmetoder i EU tager ikke hensyn til lokale og regionale myndigheder, når der bliver lavet nye love. Dette er vi meget kede af i de lokale og regionale myndigheder. Vi har et praktisk ansvar i, da vi gennemfører lovgivningen, og samtidig bliver medlemsstaterne mere og mere berørte af EU lovgivning.

Kritikken er imidlertid ikke kun rettet direkte mod EU men også mod den nationale administration, der er ansvarlig for at de lokale og regionale myndigheder medtages. Med dette in mente er vi derfor positive over for Kommissionens erkendelse af, at lokale og regionale myndigheder har en rolle i beslutningsprocessen i den tidlige lovgivningsfase.

Vi er især tilfredse med, at Kommissionen skiller mellem de valgte repræsentanter fra de lokale og regionale myndigheder og andre slags NGO'er, der ikke står til ansvar for deres valgkreds. Vi er også tilfredse med, at hvidbogen imødekommer de ønsker, de lokale og regionale myndigheder har om jævnlig konsultation. Vi mener dog, at den danske beslutningsproces og arbejdet i de specielle EU-udvalg ikke opfylder dette ønske om jævnlig konsultation.

Vi håber, at fremtiden vil byde på en systematisk rådgivningsproces for lovgivning, der påvirker kommuner, amter og regioner.

De lokale og regionale myndigheder er positive over for åbent samarbejde, hvis deres erfaringer tages med i overvejelserne, når man fastlægger nationale handlingsplaner, afgørende indikatorer og benchmarking-kriterier. Lokale og regionale myndigheder er dog imod åbent samarbejde, hvis det medfører et begrænset samarbejde mellem de nationale administrationer og medlemsstaterne og afholder lokale og regionale myndigheder fra at kunne påvirke de områder, der er af interesse for os. Hvidbogen henviser til et behov for at skabe et kompetencekatalog for at kunne sikre en opdeling af kompetencer mellem EU og medlemsstaterne. Før et sådant katalog etableres vil vi gerne henlede opmærksomheden på, at de europæiske medlemsstater har forskellige grundlæggende traditioner. I Danmark er fordelingen af opgaver mellem staten, amter og kommuner f.eks. ikke baseret på et fast regelsæt men på en fortsat dialog. Derfor mener vi ikke, det vil være relevant at lave et katalog, der ikke er fleksibelt og ikke indeholder forskellige grundlæggende traditioner i medlemsstaterne.

En af bestanddelene ved af lave lovforslag i Danmark er at beregne de økonomiske konsekvenser, den nye lov vil få på de lokale og regionale myndigheder. I Amsterdam-traktaten blev det tilføjet, at al EU-lovgivning skal indeholde en beregning af de økonomiske konsekvenser af en given lov. Lokale og regionale myndigheder i Danmark mener, at den beregning af de økonomiske

konsekvenser skal være del af den indledende fase på samme måde, som det gøres i dansk lovgivning. Vi er meget tilfredse med, at hvidbogen nu understreger behovet for beregning af de økonomiske konsekvenser af EU-lovgivninger.

Jeg vil slutte med nogle få ord om fremtiden. Der er endnu ikke blevet opstillet en tydelig proces for fortsættelsen af hvidbogen. Vi håber, at Europa-kommissionen fortsat vil involvere de lokale og regionale myndigheder. Vi lover samtidig, at vi fortsat vil deltage aktivt i debatten af Europas fremtid og behovet for bedre styring i forbindelse med det europæiske konvents arbejde.

Jeg kunne heldigvis forstå på David O'Sullivan, at det ikke kommer til at tage fem år. Vi – de lokale og regionale myndigheder – er optimister, så vi håber ikke, det kommer til at tage fem år.

Mange tak.

Claus Larsen-Jensen, formand for Folketingets Europaudvalg:

Mange tak.

Videre i programmet skal vi til den første af partiernes EU-ordførerne, Charlotte Antonsen fra Venstre, og som vi plejer, er det nu tid for kommentarer og spørgsmål som en del af processen. Jeg giver ordet til dig.

Charlotte Antonsen, Venstres EU-ordfører:

Ja, mange tak. Jeg var ikke klar over, det skulle foregå på engelsk, men jeg vil gøre mit bedste.

Jeg synes, det er en meget positiv debat David O'Sullivan har bragt herind. For der er selvfølgelig et stort behov for at vide, hvad der sker i EU. Jeg vil gerne udvide diskussionen lidt.

Jeg mener, at det vigtigste, vi skal huske på som deltagere, er at sikre, at borgerne faktisk deltager i, hvad der sker i EU. At de føler sig som borgere i europæiske lande, at de er en del af EU, og at de er en del af EU-debatprocessen. Og for mig er det ikke kun et spørgsmål om at have organiserede høringer m.m.. Det er i lige så høj grad hvad der er i deres umiddelbare nærhed – kan de følge processen og de store linjer snarere end detaljerne af det, vi diskuterer fra hvidbogen.

Vi kan desværre se, der er problemer med de europæiske borgere, fordi det antal af borgere, der faktisk stemmer ved parlamentsvalgene er meget lavt. I Danmark er stemmeprocenten meget lavere end ved de nationale valg. Så jeg ser det ikke kun som et problem med politikere, men endnu mere med selve EU delen. Derfor mener jeg, vi skal gøre et større arbejde for at få bedre kontakt med borgerne.

Jeg tror, danskerne mener, at EU er for bureaukratisk, for langsomt, for svært at overskue og for langt væk. Og hvad kan vi gøre ved det? Jeg mener, at jo mere demokrati, jo mere kan borgerne faktisk følge med i, hvad der sker – så jo mere demokrati jo mere politisk indflydelse. Så jeg vil begynde med at fokusere på politiske institutioner.

Jeg mener, de alle sammen bør styrkes. For det første bør de nationale regeringer være bedre i processen ved hovedsagelig at sikre, at de ved alt om, hvad der foregår i Kommissionen, i Europa-

parlamentet, og at de ved alt om beslutningerne, så vi reelt kan påvirke, hvad der foregår. Så jeg vil gerne stille et enkelt spørgsmål: Hvornår vil det være muligt for Kommissionen at lægge deres beslutninger om direktiver direkte på Internettet en halv time efter, de er vedtaget? For som I alle ved, så har vi stadig i dag en proces, hvor Kommissionens vedtagelser offentliggøres via pressemeddelelser, men – især i Danmark – går der nogle ekstra dage, før man reelt kan se forslaget til direktivet. Jeg ville foretrække at have forslaget, så snart Kommissionen har vedtaget det. Også for at sikre at vi nationale politikere, når vi diskuterer det, ved hvad vi diskuterer og ikke blot diskuterer, hvad nogle journalister har opfanget på en pressekonference i Kommissionen. Så jeg tror, at det vil kunne forbedre diskussionerne, hvis forslagene blev lagt direkte på Internettet.

Europa-Parlamentet bør også have mere indflydelse. Europa-parlamentet bør principielt deltage i alle beslutninger, der foretages i EU. Ministerrådet bør være åbent, når de laver love – helt åbent. Det vil sikre, at ministre er mere ansvarlige, mere tilstede og informerer deres egne regeringer om, hvad de gør. Endelig mener jeg, at politikere er ansvarlige over for offentligheden, fordi de er valgt af borgerne. Så embedsmændene er selvfølgelig gode til mange ting, især når det drejer sig om tekniske detaljer osv., men de står ikke til ansvar over for offentligheden, og derfor har de ikke samme behov for at prøve at forklare borgerne, hvad der foregår.

Vi har ikke brug for nye institutioner – vi skal forbedre de eksisterende institutioner. Vi skal ikke have den udvikling, vi har set det seneste år, med topmøder hvor premierministre prøver at tage sig af alting. De skal deltage i de strategiske ting og overlade detaljerne og de konkrete direktiver til Kommissionen, som kommer med initiativerne, og til rådsmøderne og parlamentet.

Til slut vil jeg vende tilbage til, at jeg sagde, det gik for langsomt. Det tror jeg også er, hvad befolkningen føler, for fra de ser et forslag går der fire år, før det bliver dansk lov. Fire år er lang tid, og det er sikkert en af grundene til, at journalisterne ikke altid viser så stor interesse for, hvad der foregår i Europa-Parlamentet. Derfor mener jeg, at når vi skal forbedre processen, skal vi fokusere på beslutning og ikke så meget på at have så mange høringer m.m., der kan forsinke det. Vi skal forbedre beslutningstagningen og sikre os, at politikerne får de rigtige oplysninger.

Mange tak.

Claus Larsen-Jensen, formand for Folketingets Europaudvalg:

Mange tak. Jeg tror, at mange danskere føler, at processen går for langsomt på de områder, hvor vi vil have bestemmelse og lovgivning, og for hurtigt på de områder, hvor vi ikke ønsker unionens indblanding.

Jeg giver straks ordet til Henrik Dam Kristensen fra Socialdemokratiet.

Henrik Dam Kristensen, Socialdemokratiet:

Mange tak. Jeg kan forstå, vi er ved at være bagud, så jeg vil fatte mig i korthed. Også fordi Claus i sin velkomsttale var meget klar.

David O'Sullivan, du sagde, at du har ambitioner på vegne af konventet, men på den anden side, vil du ikke vente til 2005-06. Det synes jeg er meget positivt. Du sagde også, at hvidbogen ikke var sexet men nødvendig.

Jeg vil gerne takke dig for at give så klart et indlæg her. Jeg håber, du kan opfylde den vision, du har fremlagt her i dag, for det er en meget klar og god vision, og jeg er sikker på, at den danske regering bakker dig op hele vejen.

Jeg synes, det er meget godt, at Kommissionen har sagt, at vi ikke kan læne os tilbage og vente indtil konventet er færdig, og vi har topmødet i 2004 – det vil tage for lang tid. Vi er nødt til at komme videre, det er vigtigt.

Vi er nødt til at diskutere disse ting af i hvert fald to årsager: For det første håber vi, at vi her i København i december i år vil kunne præsentere ti nye medlemslande. De ti nye medlemslande har sagt til os, at vi også skal se nærmere på, hvordan vi organiserer alting i unionen. For det andet er der debat omkring, at vi får en beslutningsproces i unionen, der er gennemsigtig, åben og demokratisk. Sådan vil borgerne have det. Jeg håber, at arbejdet i konventet vil give nogle svar. Jeg synes, det er meget positivt, at Larken-erklæringen ikke giver svar men stiller spørgsmål – 63 hvis jeg husker rigtigt. Det er en ny måde at arbejde på i Europa. Normalt har vi et papir, som man går igennem og diskuterer, men her har vi 63 spørgsmål. Det er en ny måde at arbejde på, og jeg byder den velkommen.

Nu er konventet på vej til næste trin, kan man sige. Jeg håber, at vi ved næste møde i konventet vil få nogle arbejdsgrupper. Seks grupper som det er i øjeblikket, og her kan vi – hvis vi gør det rigtigt – komme i en situation, hvor vi kan have en offentlig situation. Jeg kan se, at mange NGO'er er meget interesserede i, hvad der sker på konventet.

Her til sidst vil jeg blot nævne en ting – for mig er debatten om, hvad medlemmer af de nationale regeringers rolle skal være i fremtiden, en af nøglerne til mere åbenhed og forståelse af unionen. I dag – også i Danmark – er EU og beslutningerne i EU langt væk fra medlemmerne i Folketinget. Hvis vi kan skabe en situation, hvor medlemmerne af de nationale regeringer er en del af den politiske debat fra begyndelsen, tror jeg, man vil komme et skridt nærmere borgerne, for så vil medlemmerne diskutere EU anliggender, når de er ude i landet og diskutere politik. Sådan tror jeg ikke det er i dag. Så når vi taler om nærhed, og om at få unionen tættere på borgerne, så tror jeg et af hovedelementerne er at få de nationale regeringers medlemmer til at interessere sig mere for, hvad der sker i unionen.

Claus Larsen-Jensen, formand for Folketingets Europaudvalg:

Mange tak. Hans Christian Skibby fra Dansk Folkeparti.

Hans Christian Skibby, Dansk Folkeparti:

For det første vil jeg gerne takke David O'Sullivan og Lars Grove Vejlstrup for deres interessante kommentarer omkring idéer til, hvordan vi kan kombinere både en højere grad af demokrati, men også tankerne om, hvordan Den Europæiske Union kan udvikles til en mere demokratisk form for regering. Og især gør det mere kendt og forståeligt for borgerne i unionen.

Vi kan altid blive bedre, men jeg synes, det er et problem, når vi – medlemslandene – ikke kan blive enige om, hvad fokus er. Hvad vil vi have Den Europæiske Union til at tage sig af? Dansk Folkeparti har altid været interesseret i et demokratisk samarbejde mellem nationerne, og vi hverken

kan eller vil acceptere idéer om at etablere én regeringsstruktur for alle landene i EU. Medlemsstaterne behøver ikke at blive strømlinet og ligne hinanden. David O'Sullivan nævnte også vigtigheden af, at vi forbedrer information og forklaring fra EU institutionerne. Men er vi enige i, hvad EU handler om, for hvis vi ikke er enige i, hvad formålet er, hvad kan vi så gøre? For vi har ikke de samme argumenter, og vi har ikke den samme politiske situation i de forskellige medlemsstater. Vi skal blive bedre til at acceptere forskellighederne hos hinanden. Demokrati inden for EU må betyde fredelig sameksistens mellem lige nationer, og demokrati skal også betyde respekt for den enkelte medlemsstats uafhængighed. Så hvis det nævnte kriterium er et mål, ser vi ingen problemer i at forbedre og forny strukturen. Det kan betyde, at de gode intentioner i hvidbogen kan blive til virkelighed. Måske i løbet af mindre end tre eller fire år. Vi kan gøre institutionerne mere åbne, og vi kan gøre dem mere demokratiske, for vi ved, at borgerne kræver det.

Borgerne kender processerne og hvilke konsekvenser, der er i samarbejdet mellem staterne. Vi kan skabe en bedre tværgående dialog ved hjælp af alle de tilgængelige informationsværktøjer, og jeg er sikker på, at hvis vi fortsætter, vil vi se, at der er endnu flere ting, vi kan gøre. Hvis vi f.eks. ser på Internettet, er der flere muligheder for at få en bedre argumentation og informere borgerne om beslutningerne [fra Bruxelles].

Endelig må jeg sige, at David O'Sullivan også nævnte noget om, at det var et problem, at vi måske har lavet nogle ting for komplicerede. Jeg har i nogle år arbejdet for Lego, som også er kendt uden for Danmark, og de har haft virkelig store problemer med at forenkle ting. Ikke desto mindre siger de stadig, hver gang de har fokus på et eller andet, "prøv at gøre det enkelt" – det er gennemgående det ord, de siger til alle de ansatte. Men indtil videre har det ikke fungeret, for de gør ikke tingene enkle, og de har stadig store problemer med at organisere tingene, som de burde. Så mine sidste ord her er: Vi bør holde det enkelt, vi bør spørge borgerne i medlemslandene, hvad målet med EU er. Hvor længe skal vi tage ansvar for andre landes situationer, og er der nogle ting, som vi måske kunne sige, at her er der nogle politikker, der ikke er passende til at komme uden for medlemsstaten? Måske hvis vi også tog det med i vores overvejelser, kunne vi gøre det lettere for os selv at sælge de gode intentioner i medlemskab af den fælles union.

Tak.

Claus Larsen-Jensen, formand for Folketingets Europaudvalg:

Mange tak. Og så er det Lars Barfoed, Det Konservative Folkeparti.

Lars Barfoed, Det Konservative Folkeparti:

Ja, først vil jeg godt lige sige, Claus, at dette ikke er min tale. Du så noget urolig ud da du så dette. Det er ikke en tale, jeg skal holde!

For det første, vil jeg godt sige, at jeg synes, det er meget positivt, at Kommissionen har taget hele denne debat op. Det er meget vigtigt, at diskutere måder at styre Den Europæiske Union på, men vi har ikke så meget tid i dag til dette emne, og det er ikke muligt at kommentere alle aspekter i hvidbogen, så jeg har valgt nogle områder ud, hvor jeg har nogle kritiske kommentarer. Det mener jeg er mere interessant at diskutere. Det er ikke for at være negativ, men det er for at være konstruktiv ved at udpege de mulige udfordringer.

Jeg skal nok også starte med at sige, at Det Konservative Folkeparti, som jeg repræsenterer, er en meget stærk tilhænger af Den Europæiske Union. På den anden side forpligter det os også til at være kritiske, fordi vi vil have unionen til at agere så godt som muligt.

For det første vil jeg godt understrege, at jeg er helt enig i de nøgleord, der danner rammen om principperne om god styreform i unionen, som det beskrives i hvidbogen. Nøgleordene er åbenhed, deltagelse, ansvarlighed, effektivitet og sammenhæng. Og disse ord opsummerer, i hvert fald til en hvis grad, også hvad der efter min mening er nødvendigt for at reflektere det faktum, at det er beskrevet i hvidbogen. Vi er nødt til at forbedre måden Den Europæiske Union styres på, og jeg er også enig i mange af de konkrete forslag i bogen.

Men jeg er ikke enige i alle Kommissionens antagelser, og f.eks. under overskriften "Hvorfor vi danner europæisk styring" kan man læse følgende på side 8: "Hvor unionen handler effektivt, bliver dens handlinger næsten aldrig værdsat, borgerne mærker ikke, at forbedringer i deres rettigheder og livskvalitet faktisk kommer fra europæiske og ikke nationale beslutninger". Livskvalitet kommer faktisk fra europæiske og ikke nationale beslutninger – det er jeg ikke enig i. Og det siger videre "kommunikationen i medlemsstaterne om, hvad unionen gør, og hvad medlemsstaterne gør i unionen. Bruxelles får alt for let skylden af medlemsstaterne for vanskelige beslutninger, som de selv har godkendt eller oven i købet efterspurgt". Jeg mener ikke, at vi – i hvert fald i Danmark – giver unionen skylden for ting, som vi selv har bedt den gøre, og vi er selv del af unionen. For mig er disse antagelser for det første ikke korrekt, og for det andet viser de ikke et reelt ønske – sådan virker det i hvert fald – om at styrke nærhedsprincippet. Og når man undersøger Kommissionens fortolkning af nærhedsprincippet, er jeg endnu mere usikker på Kommissionens mål i den forbindelse. På side 10 står der om forholdsmæssighed og nærhed "fra idéen til en politik til dens gennemførelse at valget af handlingsniveauet går fra EU til lokal" – jeg tror, det er omvendt, fra lokal til EU – "og valget af instrumenter, der benyttes, skal være i forhold til den objektive bestræbelse. Dette betyder at, det er vigtigt, før et initiativ lanceres, at checke systematisk for det første, om det er nødvendigt med offentlig handling, og for det andet om europæisk plan er det mest passende".

Jeg mener, man også skulle have tilføjet, at før handlinger bliver givet til EU, så skal det kun være, hvis man indser, at disse handlinger kan gøres på EU plan. Hvis ikke skal de overlades til nationalt plan. Det vil, i hvert fald i min fortolkning, mere være efter nærhedsprincippet.

For at reflektere den skepsis, mange europæiske borgere har over for unionen, er det efter min overbevisning vigtigt at undgå en centraliseret europæisk union. Medmindre det er nødvendigt at overføre dem til Den Europæiske Union, skal sager overlades til at blive håndteret på nationalt plan, hvilket også – efter min mening – vil gøre beslutningsprocessen i Den Europæiske Union mere effektiv – også hvis vi tager udvidelsen i betragtning – hvis fokus var på færre beslutninger. Vi er også nødt til at indse, at borgerne ikke vil føle sig tættere på unionen, uanset hvad vi gør. Men vi kan måske opnå, at de føler, den ikke er så langt væk. Og den forbindelse er det vigtigt at finde – den rigtige balance, den gode balance, mellem nationalt og EU plan.

Jeg mener, at denne balance på den ene side er at have en streng fortolkning af nærhedsprincippet kombineret med en mere begrænset mulighed for at bruge artikel 308 i traktaten til at vedtage forordninger uden en udtrykkelig juridisk autoritet i traktaten. På den anden side går vi i Det Konservative Folkeparti ind for, at Kommissionen har udøvende magt. Men jeg vil også gerne

tilføje, at som et lille land vil forudsætningerne for dette være, at Kommissionen handler i alle medlemsstaters interesse, og jeg må sige, at sagen i sidste uge, hvor et forslag om en ny fiskeriaftale blev forsinket og en ledende medarbejder i netop denne afdeling pludselig blev fjernet fra sin post – tilsyneladende efter pres på Kommissionen fra Spanien især og Frankrig – det var ikke en god sag for Kommissionen. Hvis der er noget om det. Og jeg mener, at sagen bør undersøges grundigt.

Til sidst vil jeg også benytte denne lejlighed til at anbefale Kommissionens formand ikke at blande sig i vores nationale danske debat om, at vi i Danmark her forbehold, som han gjorde i sidste uge. Det hjalp ikke os, der vil have disse forbehold fjernet, særlig meget. Så jeg vil gerne slutte med at opmuntre Kommissionen til at gøre tale til handling og vise reel respekt for også de små medlemsstater.

Mange tak.

Claus Larsen-Jensen, formand for Folketingets Europaudvalg:

Mange tak. Jeg er meget glad for, du lovede at holde den korte tale. Jeg giver straks ordet videre til Villy Søvnald fra Socialistisk Folkeparti.

Villy Søvnald, Socialistisk Folkeparti:

Mange tak. Og mange tak for din tale, David O'Sullivan. Jeg tror, den måske er endnu bedre end bogen, så måske vi skulle få den på tryk bagefter.

Jeg tror, at en af misforståelserne i en debat som denne er, at jo tættere vi er på tingene, jo bedre bliver de accepteret, og jo længere de er væk, jo sværere er det at få accept. Jeg tror ikke, det er så enkelt.

FN er meget langt væk. Det er meget bureaukrati, måske endda mere end EU. Men det er endog meget accepteret. Så jeg tror, pointen er, om vi kan komme tættere på, hvorfor tingene, selvom de er meget langt væk, er bredt accepteret, mens vi i Danmark altid har accepteret nærdemokratiet. Der er f.eks. kun meget få, der deltager i det meget lokale demokrati. Det vender jeg tilbage til.

Jeg vil begynde med at sige, at jeg tror, at alle her i Danmark er enige i alt, I kan finde på omkring mere åbenhed, mere demokrati, flere muligheder for borgerne til at deltage. Så kom endelig med et katalog – jeg tror, det vil blive modtaget meget godt hver gang. Jeg mener, det vi er nødt til at høre lidt mere om er, hvorfor det er så svært, når det er så åbenlyst. Hvad er problemerne?

Desuden mener jeg, at det lyder meget enkelt at diskutere nærhedsprincippet, men det er meget svært, fordi det kun minimerer det til et spørgsmål om lovgivning. Det er ikke kun et spørgsmål om lovgivning – det er et spørgsmål om politikker. Og derfor mener jeg, at det er meget svært at udfærdige disse kompetencekataloger, og jeg mener ikke nødvendigvis det er en god idé. Jeg mener, det er en god idé at få en tydeligere traktat, end den vi har i dag. Det er helt umuligt for almindelige mennesker at sætte sig ned, læse traktaten om Den Europæiske Union og forstå den. Det kan lade sig gøre, og jeg mener, vi – i demokratiets navn – har en pligt til at tydeliggøre den, så den er forståelig for enhver.

Jeg vil sige lidt, som Henrik Dam Kristensen også gjorde, om den nationale regerings rolle. Jeg mener, at en af baggrundene for demokrati er, at du kender dem, der regerer dig. Man kan enten elske eller hade dem. Men du ved i det mindste, hvem de er. Jeg tror, en typisk dansker vil have meget svært ved, hvis man bad ham nævne fem medlemmer af Europa-parlamentet. Meget svært – og det er ikke en god situation. Og jeg mener, at indtil der er en meget stærkere fælles europæiske debat, er man nødt til at give de nationale regeringer en meget stærkere rolle end den, de har i dag. Og jeg tror, vi er nødt til at diskutere forskellige modeller, der kan give dem en stærkere rolle.

Så vil jeg godt sige noget mere om, hvad der kan være grunden til, at det er så svært for borgerne at elske Europa. Vi diskuterer næsten altid rammer og procedurer. Vi diskuterer meget sjældent indhold. Nogle gange bliver en europæisk institution meget kendt – det er, når den diskuterer indhold. Med risiko for, at de ikke er enige med mig, så var sidste gang, da Europa-Parlamentet kom med et løsningsforslag om situationen i Palæstina. Pludselig var det en meget kendt institution, der skabte debat i hele Europa. Jeg tror, vi skal gøre det til et mere politisk forum, dvs. at højre og venstre vil dele sig, som de gør i den danske regering og det engelske parlament osv. Og ikke være enige for debatten, når vi ikke er enige. Vi vil være uenige om de store spørgsmål. Nogle gange vil vi også være enige. Jeg tror, at nogle af de store spørgsmål for det første er, hvad betyder det, at jeg anser mig selv om europæer? Jeg anser ikke mig selv som amerikaner – hvorfor ikke? Jeg tror, det er meget vigtigt med en fælles europæisk udenrigspolitik – hvorfor synes jeg det? Ikke fordi jeg vil have mere magt, men fordi jeg vil have større gennemslagskraft. Jeg tror på, at Europa skal være tydeligere på den globale arena.

Jeg mener også, at miljøbeskyttelse er meget mere europæisk end på de andre kontinenter. solidaritetsomsorg – hvis man kan sige det – mener jeg er meget europæisk, og måske er det svaret. Ikke altid at prøve at finde svarene i institutionerne og procedurene, men at finde dem i det politiske indhold.

Mange tak.

Claus Larsen-Jensen, formand for Folketingets Europaudvalg:

Mange tak. Og den sidste taler fra partierne er Keld Albrechtsen fra Enhedslisten.

Kjeld Albrechtsen, Enhedslistens EU-ordfører:

Jeg tror virkelig ikke, at problemet med demokratisk underskud i Den European Union nogensinde kan løses ved disse debatter omkring den institutionelle reform osv. For så længe Den Europæiske Union ikke gør, hvad borgerne vil have den til, bliver den aldrig populær. Det er det grundlæggende problem.

De højreorienterede nationalistpartier vil have et andet Europa, med stærke nationale stater og ingen immigration osv., så de kan ikke lide Den Europæiske Union. Det kan Den Europæiske Union ikke gøre noget ved. Og de venstreorienterede grupper kan ikke lide Den Europæiske Union, fordi den er et værktøj for de store selskaber. For når Den Europæiske Union laver en lov, der tillader genetisk modificerede organismer, der kan sprøjtes på vores marker i Danmark, så kan borgerne ikke lide unionen, fordi de ikke vil have giftige sprøjtemidler, og de ser, at den politiske økonomiske top i Bruxelles laver en lov, der tilgodeser Monsanto og ikke borgerne, og det vil ingen institutionel reform kunne afhjælpe. Så enkelt er det. Men hvis man siger, at vi ikke kan lide genetisk

modificerede organismer på vores marker, og at vi vil have muligheden for at beskytte økologisk landbrug, så vil nogle borgere måske støtte det. Så det er i bund og grund et spørgsmål om mere basale ting, og selvfølgelig skal vi fra den danske regering tage initiativer til at foreslå mere åbenhed og lave mere demokratiske institutioner, men jeg vil gerne understrege, at det ikke vil være nok.

Vi har fra mit parti, Enhedslisten, fremlagt forslag, der ville gå lidt dybere til bunds i problemet. Og faktisk nævnte David O'Sullivan noget om dette problem – problemet om lobbyisme. Han sagde ikke ordet lobbyisme direkte, men han talte om lobbyisme, og det er et af de meget store problemer, at love laves af de store virksomheder. Hvis vi så bare kunne få de samme standarder som i USA, hvor lobbyisme kontrolleres, ville det være et stort skridt fremad. Vi har derfor foreslået, at der i Den Europæiske Union skal være mindst samme standard for lobbyisme, som i den amerikanske Lov om Lobbyisme [Lobbyism Disclosure Act] fra 1995. Det har vi ikke i Europa.

I Amsterdam-traktaten blev den danske befolkning lovet åbenhed og tilgang til dokumenter. Det fik vi aldrig. Sidste år blev der indgået en aftale, men den gav ingen adgang. Den gav faktisk en masse fritagelser fra adgang, men ikke adgang i sig selv. Den danske befolkning har fået for mange løfter, der aldrig er blevet opfyldt, og hvis Den Europæiske Union skal have succes i Danmark, så er den nødt til at opfylde løfter en gang imellem. Så enkelt er det.

Så jeg tror, at problemerne er lidt mere grundlæggende, end man kan se i debatten i konventet og i denne høring. Vi er nødt til at gå lidt dybere, hvis der skal være en forbindelse mellem befolkningen og Den Europæiske Union. På det punkt er jeg ikke specielt optimistisk. Det er derfor, jeg ikke støttede Danmarks medlemskat af Den Europæiske Union.

Men vi må se, hvad der sker. Dette er i hvert fald i korte træk nogle input fra mit parti. Mange tak.

Claus Larsen-Jensen, formand for Folketingets Europaudvalg:

Mange tak. Og jeg giver nu ordet til Europaminister Bertel Haarder.

Bertel Haarder, Europaminister:

Mange tak, hr. ordstyrer, og mange tak til Kommissionen for det virkelig gode arbejde, der er blevet lavet. Noget af det, der er opnået, er lovende og nødvendigt, og for mig er det en konsekvens af to hændelser, jeg har oplevet i Europa-Parlamentet. Den første hændelse var med den europæiske ombudsmand, Jacob Söderman. Det er måske ikke alle, der kan lide ham, men han har nogle gode standarder for administration i Den Europæiske Union, og for os i de nordiske lande er han en af garantiene for, at det går i den retning, vi gerne vil have.

Den anden hændelse var en mere kedelig hændelse. Det var tilbagetrædelsen af Santer-Kommissionen i 1998. Det gode aspekt ved tilbagetrædelsen var, at det satte fokus på nogle mangler omkring måden, hvorpå Den Europæiske Union arbejder. Det satte fokus på manglen på gennemsigtighed. Grunden til hele skandalen var faktisk, at Europa-Parlamentet ikke fik de oplysninger, de bad om. Og det faktum, at Kommissionen i sidste ende trådte tilbage, var en meget stor lærestreg for os alle, for alle fremtidige kommissioner, og for alle fremtidige parlamentsmedlemmer, embedsmænd, er jeg sikker på. Den hændelse har været med til at sætte standarder, som vi kan lide i dette land.

Ikke at vores standarder nødvendigvis er bedre end andre standarder, men alle kan forstå, at vi mener, vore måder at gøre det på er gode. Vi mener, vi har udviklet dem gennem mange år. I Danmark kan vi stadig lære fra gennemsigtheden i Sverige og Finland. Vi er ved at lære det, og vi vil gøre fremskridt. Også under den nuværende regering. Det lovede vores statsminister for to dage siden.

Vi er ikke perfekte. Det jeg siger er, at Den Europæiske Union bevæger sig i den rigtige retning mod bedre styring og det, mener jeg, er beroligende og noget, vi skal være glade for.

Heldigvis kræver hvidbogen ikke traktatændringer. Vi kan gøre det med det samme, og jeg mener, at det er det, vi skal gøre, og det skal vi takke Kommissionen for. Jeg har været en del aktiv på disse områder, da jeg selv var medlem af Europa-Parlamentet, og jeg mener, det går i den rigtige retning.

Selvfølgelig vil institutionelle reformer blive diskuteret, og emnet god styreform vil uden tvivl også blive berørt i konventet, og der er ingen tvivl om, hvis der kommer nogle resultater ud af det, så vil de gå i den samme retning.

Den danske regering kan godt lide, og det tror jeg alle er enige i, vægten af åbenhed, ansvarlighed og effektivitet. Vi skal leve op til vore borgeres forventninger. Jeg vil gerne henvise til den danske regerings svar til hvidbogen, som blev fremsendt til Kommissionen den 22. marts. Svaret blev sendt efter grundig konsultation med alle danske ministerier.

Vedrørende nærhed og forholdsmæssighed – det skal være forrest i enhver indgang til institutionel reform. Udvidelse gør det endnu mere nødvendigt. En union på 25 og senere 30 medlemmer kan ganske enkelt ikke klare alting. Det er vigtigt at fokus på det nødvendige. Det er vigtigt at leve op til forventningerne, når det drejer sig om problemer, som de nationale regeringer kan løse selv.

Dette er indeholdt i hvidbogen, men det skal være mere konkret. Jeg ved godt, det ikke er nemt, fordi hver eneste eksempel vil rejse tvivl i nogle lande. Det ved vi alle sammen. Hele idéen er ét stort kompromis, men vi bør stadig være fokuseret på dette mål om at gøre det hele mere enkelt og lettere at forstå. Vi skal lovgive mindre men bedre. Vi skal gøre unionen stærkere men slankere. Stærkere så den er effektivt på de områder, hvor unionen skal være i stand til at handle, for det tager sig af de problemer, som de nationale lande ikke kan klare selv. Slankere – dermed mener jeg, at unionen skal holde sig inden for de områder, hvor der er brug for dens handling.

Og vi er nødt til at se på dette i forbindelse med udvidelsen. Forestil Jer bare oversættelse efter udvidelsen. I Europa-parlamentet er der allerede fire tolke for hvert land. Fire. Efter udvidelsen vil det være syv eller otte hvis ikke flere, hvilket er en illustration af en union med så mange medlemmer.

Så det gør det endnu mere vigtigt at fokusere på det nødvendige. Henning Christophersen, den tidligere danske kommissær, som nu er i konventets præsidium, har en gang rettet mig. Jeg havde skrevet en tale eller en artikel, hvor jeg havde kritiseret alle disse latterlige forordninger og især penge til mærkelige formål, som måske var i orden i visse valgkredse, men bestemt ikke nødvendige i europæisk kultur. Han rettede mig og sagde "det er ikke, fordi Kommissionen vil gøre alt dette. Ikke en gang embedsmændene i Kommissionen vil. De vil bare være venlige over for de ministre, der vil opnå noget på deres rådsmøder, og over for organisationer, der vil bevise over for

deres medlemmer, at de er aktive i den europæiske sfære, og at deres lobbyist i Bruxelles bestemt er sin løn værdig. Så der vil altid være mange mennesker, der efterspørger dette". Og han har selvfølgelig ret. Så vi er nødt til at gøre som Odysseus, nemlig at binde os selv fast til bådens mast, så vi ikke falder for gudindernes fristelser. Vi er nødt til at binde os selv faste til masten. Og det er hverken Kommissionen eller embedsmændenes skyld. Vi må gøre noget for at begrænse os fra at "vande for mange planter", forlange for meget af Europa-kommissionen, give den skyld for for meget. Det er problemet, og ikke historier som mange anti-unionister, undskyld Jens-Peter Bonde, ynder at fortælle, nemlig at de i Kommissionen er forfærdelige bureaukrater, der vil have mere magt og derfor ønsker at opsluge os alle sammen i mere bureaukrati. Ingen politiker har bedt om mere bureaukrati – politikere har bedt om flere penge. Vi er problemet. Derfor må vi binde os selv til masten.

Det er selvfølgelig meget godt, men jeg står ikke her som en dansk minister og giver andre landes ministre skylden, for Danmark er på ingen måde bedre end andre lande, når det drejer sig om at bede om forordninger og penge. Det kan jeg give Jer et eksempel på her og nu. Vi insisterer på, at der ikke skal skæres i standarderne inden for beskyttelse af forbrugere, af sundhed, af fødevarer sikkerhed og konkurrencepolitik. Vi vil fortsat have bureaukratiet og bestemmelserne inden for disse områder. Så vi har også vore prioriteter, hvilket gør det endnu mere nødvendigt at finde måder til at begrænse alle ministres aktiviteter, så de holder unionen på rette vej. Problemerne det kan ikke løses af landene selv.

Den åbne koordineringsmetode har vist sig at være virkelig godt. Da jeg hørte om det, må jeg indrømme, at jeg blev lidt bekymret og skrev en artikel med titlen "Et Europa af ord", fordi jeg kunne forestille mig alle løsninger, alle ordene og premierministrene, der sad og ville løse alle former for problemer ved hjælp af den åbne koordineringsmetode. Og det gjorde de. I Barcelona var det en hel telefonbog de vedtog. Men det gør ingen skade. Det er ikke bestemmelser. Det er inspiration. Det er benchmarking. Vi sammenligner vores praksis med andre europæiske praksis, og det er en god idé. Det eneste problem i vores regering er de danske parlamentarikeres tendens til ikke at læse disse sammenligninger. Det bemærkede jeg, da jeg i min gruppe henviste til nogle meget interessante sammenligninger inden for uddannelsesområdet, og mit partis ordfører for uddannelse sagde "hvilket papir var det, du talte om?", og det viste sig, at ikke ret mange kendte dette papir, selvom det var blevet sendt til udvalget. Det var en del af benchmarking. Det var en virkelig godt papir med en masse inspiration, også en masse direkte kritik af danske skoler, der ikke levede op til standarderne sammenlignet med andre lande. Så det er selvfølgelig nødvendigt for at den åbne koordineringsmetode skal fungere, at i hvert fald regeringsmedlemmerne læser det materiale, der kommer ind. Og jeg er selvfølgelig sikker på, at den nyvalgte regering læser alt. Men det har været et problem.

Der er megen snak om, hvordan nationale regeringer kan blive involveret, og konventet har fået en meget svær opgave her, fordi det ikke er let at involvere de nationale regeringer. Man kan diskutere frem og tilbage. Formanden for Europaudvalget og jeg har siddet i den danske radio og diskuteret det, og bagefter lyttede jeg til udsendelsen. Den var ikke særlig klar, og det er ikke særlig tydeligt, hvad vi mener, når vi taler om at styrke nationale regeringer i den europæiske lovgivningsproces. COSAC kan styrkes COSAC kan overvåge nærhed. Men først og fremmest kan de nationale regeringer blive styrket, når de kontrollerer sig selv. Henning Christophersen, der er den danske statsministers repræsentant i konventet, har nogle idéer om, hvordan de nationale regeringer kan blive styrket. Jeg mener, de kan blive involveret i udnævnelser af kommissærer og formanden for Kommissionen osv. Men det har han ikke anbefalet. Det er ikke let at finde den rette model.

Komitologi – er komitologi-systemet ikke mærkeligt? Jeg forstår det stadig ikke, og jeg synes ikke, det er et godt system. Men jeg var ti år i Rådet, og hver gang mine embedsmænd fortalte mig om det, var det altid i slutningen af min tale, "Danmark insisterer på komitologi". En af dem er her i dag. Så vi er ikke spor bedre end andre. Vi har efterspurgt komitologi, fordi vi ikke stoler på Kommissionen, og hvis vi lader dem gøre det, så vil de blot tale med de store lande – vi ønsker komitologi. En gang var der en forretningsmand, der ringede til mig og sagde, "ved du, at de uddeler alle disse penge til forskning, og der er ingen danskere involveret?" Så ringede jeg til den danske kommissær, og næste dag rejste der en dansker ned og sad med ved bordet sammen med de andre. Så vi har siddet med rundt om bordet og bedt om komitologi. Jeg indrømmer, at det ikke er et særlig godt system. Måske skal vi have mere tillid til Kommissionen.

Jeg vil gerne understrege, at det ikke kun er regeringen, men også Folketinget, der er gode venner med Kommissionen. Vi ønsker en stærk Kommission, vi ønsker fællesskabsmetoden, vi ønsker, at det er ret og ikke magt, der er kilden til Den Europæiske Unions magt. Så vi ønsker en stærkere Kommission. Hvis vi kritiserer den, er det fordi, vi kan lide den og vil have den til at være bedre.

Kommissionen er de små landes ven og garanti for, at det er retsprincippet og ikke de stærkeste, der regerer.

Rådet kunne også godt trænge til en reform. Javier Solana har fremsat nogle forslag, og den danske regering synes godt om disse forslag. Vi kan godt lide idéen om, at grupper af lande kan varetage formandskabet, og vi er ikke nødvendigvis imod idéen om at opdele funktionerne i Rådet for Almindelige Anliggender. Vi er åbensindede, fordi Rådet har brug for reform. Og specielt topmøderne skal koncentrere sig om de vigtige ting.

Vi ser frem til Kommissionens handlingsplan om bedre bestemmelse. Vi ser frem til Kommissionens situationsplan omkring opfølgning på hvidbogen. Vi er overbeviste om, at Kommissionen vil læse vores svar. Vi synes, at Kommissionen bevæger sig i den rigtige retning. Jeg har været meget tilfreds med de samtaler, jeg har haft med kommissæren. Jeg er helt overbevist om, at Kommissionen ønsker disse forbedringer, og for øvrigt synes jeg også, det er meget beroligende, at Niels Asbøl har været så aktiv inde for personalereform, hvor jeg håber vi vil komme af med strukturen for klassificeringskarriere, og i stedet vil få den lineære karrierestruktur.

Så mange tak for, at I er kommet her for at høre på os. Vi mener, I er på rette vej, men vi holder øje med Jer, og vi ved, I kan gøre det bedre. Mange tak.

Claus Larsen-Jensen, formand for Folketingets Europaudvalg:

Mange tak. Jeg ved godt, det er sent fredag eftermiddag, men der skal stadig være mulighed for debat, og jeg har aftalt med David O'Sullivan, at vi tager dem, der ønsker at sige et par ord, og så lader vi David O'Sullivan afslutte. Den første, der har markeret er Bente Frost fra Københavns Byråd. Og vær sød at lade mig vide, hvem der ønsker at tale. Jeg kender ikke alle her.

Bente Frost, Københavns Byråd:

Jeg repræsenterer Københavns Byråd her i dag. Mit navn er Bente Frost, og jeg er næstformand i byrådet. København er meget glad for at se, at lokale myndigheder og byer er blevet anerkendt i

Kommissionens hvidbog om styreformer. På side 33 i hvidbogen bliver ordet "lokal" brugt mere end 35 gange, og "byer" er nævnt seks gange. Mere end 80% af Europas befolkning bor i byer, her er der størst økonomisk aktivitet, og store byer skaber oftest vækst.

Derfor har europæiske byer en direkte interesse i debatten om, hvordan Europas politikker bliver udtænkt og udviklet, men alt for ofte bliver den bymæssige dimension af EU politikker overset. Eller for at bruge hvidbogens egne ord "regioner og byer føler ofte at på trods af deres øgede ansvar for gennemførelse af EU politikker, er deres rolle, som en valgt og repræsentativ kanal der skal informere offentligheden om EU politikker, ikke udvidet".

Københavns Byråd er medlem af Euro Cities, som repræsenterer mere end 100 europæiske byer med over 250.000 indbyggere hver. Sammen har vi udarbejdet et standpunkt omkring hvidbogen, hvorfra jeg vil opsummere nogle af de større punkter nedenfor.

Et af de vigtigste elementer i hvidbogen er, at Kommissionen lover at etablere en mere systematisk dialog med de lokale og regionale regeringers repræsentanter gennem nationale og europæiske forbindelser på et tidligt tidspunkt for at forme politik. Dette kunne f.eks. ske gennem et system af jævnlige møder og høringer mellem alle styringssfærer. Forskellen skal dog altid være synlig mellem valgte repræsentanter og NGO repræsentanter.

Byerne vil gerne deltage i udvikling af mål og handlinger om at oplyse borgerne for at give dem en reel chance for at deltage i beslutningsprocessen og dermed måske reducere fremmedgørelsen af Bruxelles og beslutningerne, der tages der.

Der skal gøres mere omkring behovet for at vedtage EU lovgivning på lokale betingelser. Kommissionen skal gøre en indsats for at reducere kompleksitet og undgå at gå unødvendigt i detaljer. Regionsudvalget skal anerkendes som en EU institution. Det ovenfor beskrevne er blevet udviklet i et samarbejde mellem mere end 150 store europæiske byer. Det er dog inspireret af den nordiske indstilling til lokalt selvstyre. Vi mener, at intelligent integrering af valgte lokale repræsentanter kan være med til at løse Den Europæiske Unions demokratiske underskud, og vi ser frem til at diskutere vore forslag nærmere med Kommissionen.

Mange tak.

Claus Larsen-Jensen, formand for Folketingets Europaudvalg:

Mange tak. Er der andre? Det er meget tydeligt fredag eftermiddag. OK – det var det. Der er ingen grund til at forlænge det unødigt. Så vil jeg give ordet til David O'Sullivan for at kommentere alle eftermiddagens indlæg.

David O'Sullivan, generalsekretær, Kommissionens generalsekretariat:

Hr. ordstyrer, mine damer og herrer. Jeg er meget bevidst om, det er fredag eftermiddag, og jeg skal vælge mellem at yde debattens mangfoldighed retfærdighed og udnytte Jeres gæstfrihed, så for at godtgøre hvad jeg må have gjort galt i mit første indlæg, vil jeg forsøge at komme med nogle nøglepunkter, og så vil jeg prøve at besvare et eller to specifikke punkter, hvis jeg må.

Hvorfor har vi en europæiske union? Hvorfor har vi brug for en europæisk union? Vi har brug for styring af samhørighed. Det er, at vi – dvs. de af os, der tror på den – mener, at der ikke er noget andet alternativ for de europæiske lande end at samarbejde for på europæisk plan at gøre noget ved de ting, vi ikke kan gøre noget ved effektivt nok på nationalt plan.

Et par af talerne her i dag har nævnt truslen af homogenitet. Jeg var for nylig til en debat om Europas fremtid i Dublin, som var blevet planlagt for at prøve at rette op på noget af skaden fra Nice-afstemningen, og jeg hører det samme her flere gange i dag.

Jeg spørger Jer helt ærligt, mine damer og herrer, hvad er den største trussel mod os i Europa? Er det risikoen for, at vi bliver homogeniseret? Eller er det risikoen for vores mangfoldighed? Hvad kom der ud af det 19. århundrede? Var det homogenitet af de europæiske folk? Eller var det det faktum, at vi ikke vidste, hvordan vi skulle håndtere vores mangfoldighed? Eller at vi strålede os i vores mangfoldighed til et punkt, hvor vi bragte verden i krig to gange på 50 år?

Filgiv mig, men jeg tror helt ærligt ikke, at Jeres identitet som danskere er truet, at min identitet som irlænder er truet, eller at den tyske identitet er truet af de processer, vi gennemgår. Jeg kan slet ikke se, hvor truslen kommer fra. Problemet er, at vi har haft en enestående grad af mangfoldighed, etnisk, kulturelt, religiøst og politisk på meget lidt plads, og det lykkedes os ikke at håndtere det i det 19. århundrede. Mit største ønske er, at vi finder måder, hvorpå vi kan håndtere det i det 20. århundrede. Jeg tror ikke, den største trussel er, at vi bliver homogeniseret til en eller anden kedelig europæisk model, hvilket vi er langt, langt fra, men risikoen er, at hvis vi ikke forstår behovet for at styre samhørighed, kan vi ikke lave strukturer, der gør os i stand til sammen at overvinde de udfordringer, vores mangfoldighed indeholder, og som europæere at stå ansigt til ansigt med de udfordringer, det 20. århundrede har, de fælles værdier og de fælles overbevisninger vi har.

Og det er det, det handler om, hvilket ikke betyder, at vi ikke fortsat vil være danskere med den enestående danske måde at gøre forretninger på – denne debat kunne ikke være foregået i noget andet land end Danmark i hele verden, selvom I har været så venlige at tale engelsk her i dag. Jeres danske karakter, danske historie, danske engagement er tydelig i alt I siger og gør. Jeg er slet ikke i tvivl om, hvor i Europa jeg er. Og det samme gælder, hvis jeg er i Paris, i Berlin, i Dublin eller i Luxembourg.

Så vær forsigtig med at dømme, når I hører tale om risiciene ved homogenisering og udviskning af nationale forskelle. Jeg mener helt ærligt, at problemet er, hvordan vi styrer vores forskelle bedre i dette århundrede, end vi gjorde i det forrige.

Hvad skal vi gøre sammen i Europa? Vi har sammensat denne komplekse struktur, der involverer det interne marked hvor 12 medlemsstater nu har fælles valuta. Vi har sammensat fælles sociale politikker og miljøpolitikker. Vi er ved at indse behovet – og der er et stort offentligt krav om det – for at gøre mere inden for lovmæssigt, juridisk og også politisamarbejde, fordi befolkningen indser, at når vi har dette fælles europæiske område, er vi også nødt til at styre det omkring den retlige situation. Og det sværeste vi har med at gøre er, hvordan vi skal finde en fælles rolle i verden. Vi kan blot se på situationen i Mellemøsten for at vide, at Europas indvirkning på den situation er mindsket betydeligt på grund af det faktum, at vi ikke er i stand til at tale med én stemme, at vi ikke kan fremkomme med ét europæisk standpunkt. Det betyder ikke, at vi er imod USA, som er vores nærmeste allierede, men hvis vi ikke har en europæisk røst i verden, som en af de tidligere taler henviste til, vil der ikke blive lagt mærke til os. Det vil være andre befolkningers værdier. Og det er

vores bedste garanti for at globalisering, som giver muligheder men også trusler, styres på en måde, som er kompatibel med vores europæiske arv og vores europæiske værdier.

Det var de store politikker. Men for at kunne gøre alt dette, er vi nødt til at have strukturer, institutioner og systemer. Og – som det rettelig er blevet sagt – er spørgsmålet, hvordan sikrer vi os, at disse institutioner, der tager sig af de ting, vi har besluttet os for at gøre sammen, har den de højeste standarder for gennemsigtighed, ansvarlighed, demokratisk legitimitet, effektivitet og er underlagt retsprincippet – for det er det, vi har stræbt efter at gøre. Hvis vi ganske enkelt prøver at samarbejde på et regeringsgrundlag ved at sige, at vi vil lad regeringerne sidde ved samme bord, så er det – undskyld jeg siger det – en af de mindst demokratiske, mindst ansvarlige og mindst gennemsigtige processer, man kan sætte i værk. Det er efter min overbevisning kun de strukturer, som vi har iværksat på europæisk plan, der kan ændres til netop at være institutioner, der lever op til disse kriterier. Men selvfølgelig har vi også brug for politikker. Som flere har nævnt det, så har vi brug for europæiske politikker.

Jeg står her som en bureaukrat, forhåbentlig ikke uden ansigt – I kan i hvert fald se, jeg har et ansigt – men jeg er en bureaukrat. Jeg er ikke en valgt person. Jeg giver mig ikke ud for at lave politikker. Jeg arbejder under kommissærkollegiets autoritet under formand Romano Prodi. Jeg er en embedsmand. Jeg præsenterer Jer i dag for Europa-kommissionens synspunkter, fordi jeg er en talsmand for den institution. Jeg finder ikke på disse idéer. De personer, der foreslår dem, er politikere, udnævnt af regeringer i medlemsstaterne, ansvarlige over for medlemmerne i Europa-parlamentet, og det er det, vi har brug for. Vi er nødt til at have en politisk proces i Europa, og mere end det. Charlotte Antonsen gjorde helt korrekt opmærksom på, at deltagelsesprocenten i valg til Europa-parlamentet er meget lav og lavere end valgprocenten ved nationale valg. Men hvordan vil vi på den anden side skabe værdier? Villy Søvnald talte om at få indhold og ikke altid tale om procedurer, og det er udfordringen. Hvordan kan vi vække befolkningens entusiasme i Europa omkring indhold og ikke endeløse snak om procedurer og mekanismer – *det* er en virkelig udfordring. Og efter min mening så har Europa-parlamentet og de europæiske politiske partier en meget vigtig rolle her.

Et par enkelte ting, først omkring fiskerireformen, som Lars Barfoed nævnte. Det er et meget kontroversielt emne, men jeg vil gerne kommentere det. Det er – beklageligvis – ikke ualmindeligt, at Kommissionen udsætter vedtagelse af et forslag et par uger. I dette tilfælde havde sagen en første behandling. Der var nogle mangler i sagen. Vi vidste ikke, hvor vi skulle hente alle pengene til finansieringen, og der var blevet lavet noget utilstrækkeligt arbejde om, hvordan vi skulle organisere kompensationen, økonomien og de sociale konsekvenser af den nødvendige restriktion. Det blev besluttet, at der skulle lægges mere arbejde i forberedelsen, og det blev rykket frem til 28. maj. Det er den normale arbejdsgang i Europa-kommissionen. De af Jer, der arbejder tæt sammen med os, ved, at vi ofte udskyder ting. Det kan godt være, at en eller to regeringer ikke er glade for forslaget eller at en eller to kommissærer ikke er helt glade for Franz Fischlers idéer, der endnu ikke er vedtaget af kollegiet. Hvert medlem af Kommissionen har ret til at være kritisk over for et forslag, der kommer fra et andet medlem af kollegiet. Sådan arbejder kollegiet. Men den 28. maj vil Kommissionen højst sandsynligt vedtage forslaget – og så kan I bedømme, når I ser forslaget, om I mener, Kommissionen er blevet påvirket for meget af fortalernes i denne debat. Så prøv at forstå at kommissærkollegiet arbejder på en kompleks måde, netop i et forsøg på at reflektere forskellige politiske tendenser og forskellige nationale følsomme områder. Kommissærer er der ikke for at handle på vegne af deres regeringer. De er der derimod for at reflektere deres viden om deres land og region. Det er netop derfor, vi har et kollegium, der er sammensat, som det er. Det er meget

vigtigt, at hvis vi skal gøre noget på fiskeriområdet, som har en stor indflydelse på f.eks. spanske fiskere, så vil man naturligt nok forvente, at den spanske kommissær siger, at han ikke mener, det er den rette måde at gøre det på. På samme måde som jeg ville forvente en dansk kommissær vil gøre opmærksom på, hvilke konsekvenser et forslag vil have for Danmark. Dette er ikke at adlyde ordre fra en national regering – det er at udføre sin rolle som medlem af kollegiet udover at have ansvaret for porteføljen, som vore kommissærer har. Med hensyn til det uheldige sammenfald med personlige ændringer i forbindelse med kommissær Franz Fischler, så kan jeg fortælle Jer, at der ikke var nogen som helst sammenhæng mellem disse to hændelser. Jeg var involveret i begge beslutninger, og jeg kan sige, at der ikke var nogen forbindelse. Jeg er godt klar over, at når man vil tro på sammensværgelser, så kan det ikke modbevises, men jeg kan sige, at der ikke var nogen forbindelse mellem de to ting, at de var helt uafhængige af hinanden.

Kjeld Albrechtsens kommentar om, at når Den Europæiske Union gør ting, befolkningerne vil have, vil den blive populær, er rigtig. På den anden side er det store spørgsmål, hvordan vi beslutter, hvad Europas befolkning kan lide? Beslutter vi det udelukkende vertikalt – med andre ord samler et lertal af borgere i hver medlemsstat – eller beslutter vi det på baggrund af befolkningen i hele Den Europæiske Union? Vi er i virkeligheden nødt til at finde en balance mellem de to – det står der i Rom-traktaten. Rom-traktaten er for øvrigt et fremragende dokument, der er værd at læse og det viser - som der blev sagt – at siden da er vores udkast-arbejde blevet meget værre. Men Rom-traktaten var faktisk et meget, meget klogt forfatningsdokument. Og det siger, som rigtig er, at vi er en union af stater og befolkninger. Og vi skal konstant holde balancen mellem, hvad der er staternes rolle, idet vi anerkender den enkelte stats suverænitet og den nationalitet identitet, og hvad der skal være befolkningens sag. Jeg er irsk, og jeg er meget stolt af det – jeg er ikke særlig stolt af, at halvdelen af 35% af den irske befolkning stemte mod Nice-traktaten, og dermed måske gør det umuligt at realisere udvidelsen. Jeg er ikke helt sikker på, at det repræsenterer demokratisk legitimitet, når man ser på fem hundrede millioner menneskers indsats i Europa. Så vi får hele tiden nye udfordringer om at finde balancen mellem kernen for fremtiden, og hvordan vi tager hensyn til den europæiske interesse og flertallets interesse. Og det er ikke let, men det er det, vi har forsøgt at gøre, og det er vi nødt til at arbejde videre med. Jeg har understreget, at vi bør tale om de vigtige emner om, hvordan vi rekallibrerer den europæiske forfatning i konventets kontekst og regeringskonferencen, men jeg mener stadig, at de emner, vi har diskuteret her i dag om, hvordan vi kan forbedre institutionens daglige funktioner, gøre dem mere gennemsigtige, hvordan vi kan gøre den europæiske offentlige service mere ansvarlig for borgerne og mere effektiv, og hvordan vi kan gøre det lettere for befolkningen at forstå, hvordan lovgivningen bliver udviklet, er vigtige. Hvordan vi kan forbedre det i form af at rådføre os med borgerne og få mere kontakt med NGOerne, de regionale organer for gennemførelse og leveringer af politikkerne. Dette er vigtige forbedringer i systemet, der vil være lige så vigtige for projektets succes som den større helhed.

Kommissionen har fremlagt sit forslag – og jeg vil gerne takke den danske regering meget for sit bidrag. Jeg vil gerne takke Europaminister Bertel Haarder for, hvad han havde at sige om Europa-kommissionen. Jeg mener, at Europa-kommissionen er grundstenen i Den Europæiske Unions funktion. Vi skal bestemt forbedre vore præstationer. Jeg vil gerne sige tak for den opmuntring, I har givet os for vores arbejde. Jeg bemærker mig også, at I forventer mere af os, og det gør I ret i. Vi når aldrig til et punkt, hvor vi kan sige, at vi er fremme ved målet. Dette er en kontinuerlig proces af forbedringer af institutionernes funktion, processens gennemsigtighed, af ansvarlighed og endelig det europæiske projekts demokratiske legitimitet, som er absolut grundlæggende, hvis vi skal få succes – specielt i lyset af udvidelsen. At styre mangfoldigheden af dette kontinent i det 20. århundrede på en radikal anderledes måde, end vi ikke lykkedes at gøre det i det 19. århundrede.

Mange tak.

Claus Larsen-Jensen, formand for Folketingets Europaudvalg:

Mange tak David O'Sullivan, fordi du tog dig tid til at komme her. Jeg synes, det har være virkelig godt, at du har været her til at forklare, hvad der lå til grund for Kommissionens udfærdigelse af hvidbogen.

Og blot for at opsummere mødet, så ser det ud til, at vi er midt i en proces, der handler om, hvordan vi organiserer samarbejdet i Europa på en demokratisk måde. Og vores problem er, at vi er nødt til at finde ud af, hvordan vi – i tillæg til det nationale demokrati – kan udvikle dette uden at underminere det nationale demokrati. Og det er en ny proces i international politik. Det er en ny proces for os alle sammen, og derfor søger vi efter nye måder at gøre det på. Det er lidt svært for os, men der er kun én måde, og det er at prøve.

Vi ser denne høring og Jeres hvidbog som det første skridt i vores debat. Arbejdet, der er lavet parallelt i konventet og senere på regeringskonferencen, vil også fokusere meget på disse processer. Og blot som en oplysning så har vi på mandag en offentlig høring om konventet som en lille begyndelse, fordi vi ikke ved så meget om indholdet af forslagene fra konventet, og vi følger op på høringen i september og december og sandsynligvis også i marts næste år, med offentlige høringer om indholdet og forslagene, der er blevet lagt frem på konventet.

Jeg vil også lige nævne, at vi i Europaudvalget sender et skriftligt svar omkring hvidbogen, som vi normalt gør i forbindelse med disse offentlige høringer.

Og endnu en gang tak til David O'Sullivan, Europaministeren, vore repræsentanter fra de regionale udvalg, og nu vil der være kaffe ude foran, hvis I har tid til det. Rigtig god weekend.